

Отворен доброволен пензиски фонд Сава пензија плус

**Финансиски извештаи за годината што завршува на
31 декември 2021 и Извештај на независен ревизор**

**Отворен доброволен пензиски фонд -
Сава пензија плус
Финансиски извештаи
за годината што завршува на
31 декември 2021 и
Извештај на независниот ревизор**

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независниот ревизор	
Извештај за нето средствата	1
Извештај за работењето	2
Извештај за промените на нето средствата	3
Финансиски показатели според сметководствените единици	4
Извештај за бројот на сметководствени единици	5
Белешки кон финансиските извештаи	6 – 35
Прилози кон финансиски извештаи	36

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ РЕВИЗИЈА ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до членовите на Отворен доброволен пензиски фонд Сава пензија плус

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Отворен доброволен пензиски фонд Сава пензија плус (“Фондот”), прикажани на страните од 1 до 55, кои се состојат од извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2021 година, извештајот за работењето, извештајот за промените на нето средствата, финансиските показатели според сметководствени единици и извештајот за бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС”), како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени политики и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Извештај на независниот ревизор

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Фондот на 31 декември 2021 година, како и неговата финансиска успешност, промените на нето средствата и промените на бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Скопје, 21 февруари 2022 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Срѓан Ранѓеловиќ

КПМГ РЕВИЗИЈА ДОО
Управител
Срѓан Ранѓеловиќ

Финансиски
извештаи

Извештај за нето средствата на Сава пензија плус

	Белеш ки	Годината завршена на 31 декември	
		2021	2020
Парични средства	3	2.450	3.178
Побарувања по основ на вложувања		141	-
Побарувања од други пензиски фондови		293	171
Вложувања во хартии од вредност и депозити (Образец 6)	4	1.414.973	1.135.548
• Финансиски средства кои се чуваат за тргување		633.330	464.499
• Финансиски средства кои се расположливи за продажба		327.238	244.088
• Финансиски средства кои се чуваат до достасување		454.405	426.961
Вкупни средства (Образец 7)		1.417.857	1.138.897
Обврски кон пензиското друштво	5	1.092	1.190
Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд - достасани и неисплатени		359	89
Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		219	-
Останати обврски на пензискиот фонд		48	5
Вкупни обврски		1.718	1.284
Нето средства на Фондот		1.416.139	1.137.613
Број на издадени сметководствени единици		6.719.513,484974	5.949.553,104668
Вредност на сметководствената единица		210,750156	191,209810
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот		1.207.027	1.020.019
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови		12.489	9.245
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок		(137.775)	(107.510)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство		(12.385)	(9.241)
Добивка/(Загуба) од тековната финансиска година		122.087	19.449
Акумулирана добивка/(загуба) од претходните години		223.916	204.467
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	6	780	1.184
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		1.416.139	1.137.613

Финансиските извештаи на Фондот се одобрени за издавање од Управниот Одбор на 10 февруари 2022 година и беа потпишани во нивно име од:

Коста Ивановски
Член на УО

Петар Талески
Член на УО

Марија Ѓорѓиевска
Овластен сметководител (Број од Регистарот на ИСОС: 11-5327/2)

Мира Шекутковска
Претседател на УО

Извештај за работењето на Сава пензија плус

	Белешки	Годината завршена на 31 декември	
		2021	2020
Приходи од вложувања			
Приходи од камати и амортизација на премијата/дисконтот на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум	7	22.958	21.117
Приходи од дивиденди	8	7.855	6.730
Реализирани капитални добивки (Образец 8)	9	18.633	5.381
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		1.744	1.804
Вкупни приходи од вложувања		51.190	35.032
Расходи			
Трошоци од работењето со пензиското друштво и чуварот на имот	10	12.573	12.472
Расходи по основ на камати		16	12
Реализирани капитални загуби (Образец 8)	11	-	3.735
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		1.562	2.549
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	12	134	161
Вкупни расходи		14.285	18.929
Нето добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност		36.905	16.103
Нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност (Образец 9)	13	85.577	2.192
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти (Образец 9)		(395)	1.154
Вкупно нереализирани добивки/загуби од вложувања во хартии од вредност		85.182	3.346
Нето зголемување/(намалување) на нето средствата од работење на пензискиот фонд		122.087	19.449

Извештај за промените на нето средствата на Сава пензија плус

	Годината завршена на 31 декември	
	2021	2020
Нето добивка/(загуба) од вложувања	36.905	16.103
Вкупно нереализирана добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност	85.182	3.346
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	(403)	(595)
Зголемување/(намалување) на нето средствата на пензискиот фонд	121.684	18.854
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	187.007	157.551
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промена на членство	3.244	2.176
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	(30.265)	(34.923)
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(3.144)	(4.823)
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата од трансакции со сметководствени единици на пензискиот фонд	156.842	119.981
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата	278.526	138.835
Нето средства		
На почетокот на периодот	1.137.613	998.778
На крајот на периодот	1.416.139	1.137.613
Број на сметководствени единици		
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	919.650,175565	846.398,015849
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	15.809,903733	11.756,132305
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(150.019,298738)	(189.762,586364)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(15.480,400254)	(25.909,101273)
Број на сметководствени единици	769.960,380306	642.482,460517

Финансиски показатели според сметководствени единици за Сава пензија плус

	Годината завршена на 31 декември	
	2021	2020
Нето средства на пензискиот фонд на почетокот на периодот	1.137.613	998.778
Број на сметководствени единици на почетокот на периодот	5.949.553,104668	5.307.070,644151
Вредност на сметководствената единица на почетокот на периодот	191,209810	188,197689
Нето средства на пензискиот фонд на крајот на периодот	1.416.139	1.137.613
Број на сметководствени единици на крајот на периодот	6.719.513,484974	5.949.553,104668
Вредност на сметководствената единица на крајот на периодот	210,750156	191,209810

Дополнителни показатели и податоци

Однос помеѓу расходите ¹ и просечните нето средства на пензискиот фонд ²	0,009968	0,012102
Однос помеѓу нето добивката/(загубата) од вложувањата на пензискиот фонд и просечните нето средства на пензискиот фонд ³	0,028949	0,015426
<u>Стапка на принос на пензискиот фонд⁴</u>	5,91% ⁵	5,60% ⁵

¹ Показателот се добива кога збирот од позициите Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот и Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци од Извештајот за работењето се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд.

² Просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците.

³ Показателот се добива кога Нето добивка/загуба од вложувања во хартии од вредност од Извештајот за работењето се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд.

⁴ Се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови.

⁵ Приносот прикажан за 2021 и 2020 година е номинален седумгодишен принос сведен на годишно ниво пресметан согласно Законската регулатива за тој извештаен период. Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 4,41 % за 2021, односно 4,90% за 2020 година

Извештај за бројот на сметководствени единици на Сава пензија плус

За период 01.01.2021-31.12.2021

	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на периодот	5.949.553,104668	912.514
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на периодот	919.650,175565	187.007
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство во текот на периодот	15.809,903733	3.244
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(150.019,298738)	(30.265)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(15.480,400254)	(3.144)
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на периодот	6.719.513,484974	1.069.356
Вредност на сметководствената единица		
На почетокот на периодот		191,209810
На крајот на периодот		210,750156

1. Профил на Фондот

Отворен доброволен пензиски фонд Сава пензија плус претставува отворен инвестициски фонд (во понатамошниот текст “Фондот”) кој е основан и работи согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

Фондот е основан врз основа на Одлуката за полноважност на условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд, донесена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), на 28.05.2009, а започна да функционира на 15 јули 2009. Фондот е основан со цел прибирање на доброволни придонеси, врз основа на потпишани индивидуални договори за членство и врз основа на потпишани договори за вклучување на професионални пензиски шеми во Фондот, организирани и финансирани од работодавачи и здруженија на граѓани. Акумулираните средства од придонеси се инвестираат во финансиски инструменти со цел да се оствари принос кој им припаѓа на членовите на Фондот. Со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување се обезбедува дополнителен извор на средства за пензиски надоместок или еднократно користење.

Фондот претставува посебен имот, без правен субјективитет, кој го сочинуваат средствата од придонесите на членовите и приносите од инвестираните средства. Фондот е сопственост на неговите членови и поединечните сопственички права на членовите се определени од износот на средства на нивните индивидуални сметки. Средствата на сметката на членот на Фондот се дел од неговиот личен имот. Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување и не можат да бидат предмет на побарување ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна или за сметка на доверител.

Со фондот управува Акционерско друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво а.д Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“). Друштвото е во целосна сопственост на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана (скратен назив: Сава Ре) и членка на Сава Осигурителна Групација од 14.03.2018 година.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Мајка Тереза бр.1
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Единствена дејност на Друштвото е управување со пензиски фондови.

1. Профил на Фондот (продолжение)

Управа

Управувачката структура на Друштвото на 31 декември 2021 година е следна:

Надзорен одбор

Павел Гојкович	Претседател од 12.08.2021
Јуре Корент	Претседател до 26.07.2021
Мојца Горњак	Член
Петер Скварча	Член од 26.07.2021
Гоце Вангеловски	Независен член од 27.09.2021
Гоце Христов	Независен член до 26.09.2021

Управен одбор

Мира Шекутковска	Претседател
Петар Талески	Член
Коста Ивановски	Член

Во периодот на кој се однесуваат белешките кон финансиските извештаи, функцијата банка Чувар на имот на средствата на фондот ја вршеше НЛБ Банка АД Скопје.

Друштвото има склучено договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност на домашниот пазар со Еурохаус АД Скопје, Комерцијална Банка АД Скопје, ТТК Банка АД Скопје и Шпаркасе Банка АД Скопје, како и АКЈенсен Лтд. Лондон, ИнтерКапитал Секјуритис ДОО Загреб, Рајфајзен Банка Интернешнал АГ и Баадер Банка за странските пазари.

Одговорност за финансиско известување

Одговорност на Друштвото, за секоја деловна година, е подготовка на финансиски извештаи кои даваат вистинит приказ на финансиската состојба на Фондот, резултатите од неговото работење и промените на нето вредноста на имотот на членовите на пензискиот фонд, во согласност со применливи сметководствени стандарди и водење на соодветни сметководствени евиденции.

Агенцијата го пропишува сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи, дополнителните финансиски извештаи, како и содржината на одделните сметки во сметковниот план.

Друштвото е одговорно за водење на соодветни сметководствени политики, кои доследно ќе се применуваат и со прифатлива точност ќе ја изразуваат финансиската состојба на Фондот.

2. Сметководствени политики

Содржината на поважните сметководствени политики е изложена во продолжение. Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

2.1 Основи за составување на финансиските извештаи

Сметководството на Фондот се води согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните финансиски извештаи за задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишан од МАПАС.

Основните финансиски извештаи се подготвени во илјади македонски денари, а дополнителните извештаи се подготвени во апсолутни износи во македонски денари. На 31 декември година девизниот курс на денарот во однос на странските валути е следниот:

	31 декември 2021	31 декември 2020
EUR	61,6270	61,6940
USD	54,3736	50,2353
CHF	59,4683	56,8242
GBP	73,4267	68,3136

2.2 Парични средства

Паричните средства ги опфаќаат паричните средства на наменските денарски и девизни сметки, отворени во НЛБ банка АД Скопје - банка чувар на имот и преодните сметки. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за придонеси и сметка за инвестиции.

2.3 Вложувања

Вредноста на средствата на Фондот се утврдува врз основа на пазарната вредност на секое поединечно средство.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од Агенцијата.

2.3.1 Класификација

Финансиските инструменти во кои се инвестирани средствата на Фондот можат да се класифицираат и евидентираат во портфолио за тргување, портфолио расположливи за продажба и портфолио на финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.1. Класификација (продолжение)

Вложувања во финансиски инструменти кои се чуваат за тргување

Во ова портфолио се класифицираат оние должнички и сопственички хартии од вредност коишто биле стекнати со намера да се тргува со нив на краток рок и да се оствари добивка преку краткорочните флукуации на цената или дилерската мрежа.

Во ова портфолио Друштвото ги класифицира финансиските инструменти за кои постои активен пазар.

Вложувања во финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање

Во ова портфолио се класифицирани финансиски инструменти со фиксни или определиви плаќања и фиксно доспевање, за коишто пензискиот фонд има дефинитивна намера да ги чува до доспевање. Во ова портфолио Друштвото ги класифицира должничките хартии од вредност и орочените депозити.

Во согласност со Регулативата на МАПАС во случај да се продадат или рекласифицираат дел од средствата кои се држат до доспевање во портфолио расположливо за продажба, сите средства кои се класифицирани во категоријата финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање треба повторно да се измерат по објективна, фер вредност. Од датумот на настанување на ваков настан, во наредните две финансиски години ниту една хартија од вредност не смее да се процени и класифицира во категоријата до доспевање.

Вложувања во финансиски инструменти расположливи за продажба

Во ова портфолио се класифицирани финансиски инструменти за кои во момент на стекнувањето не постои однапред јасна и цврста намера за какви цели ќе се користат, односно дали со нив ќе се тргува или ќе се чуваат до доспевање.

2.3.2 Почетно мерење на вложувањата

Финансиските инструменти во кои се инвестираат средствата на Фондот, почетно се признаваат во Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд на датумот на тргувањето, според трошокот на набавка вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци кои директно се поврзани со стекнувањето на средството, освен кај финансиските инструменти кои се евидентираат во портфолиото за тргување.

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност, според средниот девизен курс на НБРСМ за соодветната валута на датумот на тргување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.3 Последователно мерење на вложувањата

Последователното мерење на финансиските инструменти, класифицирани во портфолиото за тргување се врши според објективната вредност, на датумот на проценка на средствата на пензискиот фонд.

Последователното мерење на финансиските инструменти расположливи за продажба е комбинација од вреднување со амортизирана набавна вредност, со примена на методот на ефективна каматна стапка и вреднување по фер вредност. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат како нереализирани во позицијата - Ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд.

Кај сопственичките хартии од вредност, последователното мерење се врши според објективната вредност на денот на проценка на средствата на пензискиот фонд.

По почетното признавање, финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според нивната амортизирана набавна вредност, со примена на методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на инструментот (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и преставува интерна стапка на принос на должничката хартија од вредност. При дисконтирање на идните парични текови, износот кој се дисконтира и бројот на денови за кои се врши дисконтирање се земаат од проспектот на хартијата. Недоспеаните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи од камата за периодот.

Кај орочените депозити, последователното вреднување вклучува дневна евиденција на каматата по договорена каматна стапка.

2.3.4 Објективна вредност

При утврдување на објективната вредност на финансискиот инструмент со кој се тргува во земја членка на Европска Унија или ОЕЦД, се користат пазарните цени кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

Како пазарна вредност на *сопственичките* хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден, остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последно тргување, од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа на цената на последно тргување, доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена, пред датумот на проценка.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.4. Објективна вредност (продолжение)

Како пазарна вредност на *должничките* хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европска Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg или Refinitiv. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последно тргување од последниот ден во кој имало тргување, доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско-информативниот сервис Bloomberg или Refinitiv не е објавена цена за сопственичките и должничките хартии од вредност, за објективна вредност се зема цена од друг финансиско-информативен сервис, кој на предлог на пензиското друштво е одобрен од Агенцијата.

Објективна вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност.

Само пазарната цена која е резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност, може да се користи за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност, со кои се тргува во Република Северна Македонија.

Пазарна вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија е просечната дневна цена по која се тргувани хартиите од вредност, пондерирана со количината. Од овој просек се исклучени “блок” трансакциите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој имало тргување. Објективната вредност не може да биде утврдена врз основа на просечната пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер организирани од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, во соработка со Министерството за финансии. Објективната вредност на овие хартии од вредност се мери со амортизираниот износ, со користење на методот на амортизација со ефективна каматна стапка.

Ако со инструмент не се тргувало во период подолг од 30 дена, се применуваат техниките на вреднување кога не постои активен пазар.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.4. Објективна вредност (продолжение)

Техники на вреднување кога не постои активен пазар

Кога не постои активен пазар за финансискиот инструмент објективната вредност се утврдува според следната методологија:

- S кај акциите се утврдува според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да очекува да го добие при промптна продажба;
- S кај долгорочните должнички хартии од вредност употреба на методот на линеарна амортизација со тоа што, почетната вредност претставува последно утврдена објективна вредност на таа хартија;
- S кај отворените инвестициони фондови се проценува според вредноста на уделот утврдена на датумот на проценка, а објавена од страна на Комисијата за хартии од вредност или Македонската берза на хартии од вредност. По исклучок, Друштвото може да ја користи последно објавената вредност по удел во инвестиционен фонд;
- S кај затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на нето средствата по акција;
- S кај хартиите од вредност врз основа на хипотека се проценуваат со користење на методот на дисконтирани парични текови, при што, дисконтната стапка која ќе се користи при пресметката треба да ги одрази преовладувачките ефективни каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена на ризикот од неизвршување на паричните обврски.

2.3.5 Добивки или загуби од последователното вреднување

Кај финансиските инструменти за тргување, секоја добивка/загуба од промената на фер вредноста на финансиските инструменти и приходите од купонската камата треба да се признаат во Извештајот за работењето, во периодот кога настануваат и тоа како нереализирана добивка/загуба. Доколку во ова портфолио има финансиски инструменти кои гласат во девизи, курсните разлики кои произлегуваат од последователното вреднување исто така се признаваат во Извештајот за работењето како нереализирана добивка/загуба.

Кај финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање при последователното вреднување, се генерираат добивки/загуби во Извештајот за работењето, од купонска камата и амортизација на дисконтот/премијата кај должничките хартии од вредност, курсни разлики на финансиските инструменти во странска валута или деноминирани во странска валута и договорена камата кај орочените депозити.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.5. Добивки или загуби од последователното вреднување (продолжение)

Добивките или загубите од промената во објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба (разлика помеѓу сметководствената амортизирана вредност и објективната вредност) треба да се признаат како ревалоризирани резерви во Извештајот за нето средствата на фондот. Приходите од камати и амортизација на премијата/дисконтот се признаваат во Извештајот за работењето.

Нереализираните добивки/загуби кои произлегуваат од промената на фер-вредноста се признаваат на дневна основа.

2.3.6 Депризнавање на финансиски инструменти

Фондот престанува да ги признава финансиските инструменти кога повеќе не ги поседува правата содржани во тие инструменти, што вообичаено е случај кога инструментот е продаден, доспеан или на друг начин отуѓен. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

При продажба на финансиските инструменти за тргување, нереализираните добивки/загуби кои се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд, се депризнаваат во пропорционален дел на продажбата, а разликата меѓу депризнаените износи на нереализираната добивка и нереализираната загуба претставува реализирана капитална добивка/загуба. Депризнавањето се врши на нереализираните добивки/загуби признаени во тековниот период (тековната финансиска година). Во ова портфолио во нереализираната добивка/загуба се вклучени курсните разлики кои прозлегуваат од последователното вреднување. При доспевање на дел или цела главница, сметководствениот третман на нереализираните добивки/загуби е ист како кај продажбата.

Во портфолиото до доспевање, хартиите од вредност се депризнаваат при доспевање на дел или целосно доспевање на главница.

При депризнавање на финансиски инструменти расположливи за продажба, во случај на продажба, кумулативните нереализирани добивки/загуби, кои претходно се признавале во ревалоризационите резерви, се депризнаваат во пропорционален дел на продажбата и се пренесуваат во Извештајот за работењето како реализирани капитални добивки/загуби. Кај должничките хартии од вредност расположливи за продажба, при доспевање на дел или цела главница се врши депризнавање на нереализирани добивки/загуби, претходно признаени во ревалоризационите резерви, во пропорционален дел на доспеаниот.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3. Вложувања (продолжение)

2.3.7 Оштетување на финансиски инструменти

Кај финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање, загуба поради оштетување се признава кога постои објективен доказ дека е настанато обезвреднување на финансиските инструменти. Износот на загубата поради оштетување кај портфолиото до доспевање се признава како расход во Извештајот за работење.

Кај финансиските инструменти расположливи за продажба, кои се водат по објективна вредност преку ревалоризациони резерви, се признава загуба кога постои објективен доказ дека финансиските инструменти се обезвреднети. Загубата поради оштетување се признава во Извештајот за работењето, но со истовремено нејзино отстранување од ревалоризационата резерва и покрај тоа што финансискиот инструмент не се депризнава.

Друштвото проверува дали сè уште постојат факторите кои довеле до признавање на загуба поради оштетување, на секој датум на известување. Доколку утврди дека истите повеќе не постојат, се врши анулирање/ослободување на претходно признаениот износ на загуба во Извештајот за работењето.

2.4 Средства на Фондот и стратегија на вложувања

Средствата на Фондот се инвестираат согласно одредбите на Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување со цел остварување на највисок принос единствено во полза на членовите на пензискиот фонд врз основа на принципите на сигурност, диверзификација на ризикот од инвестирање и одржување на адекватна ликвидност. Законот и Правилникот за инвестирање на средствата на доброволните пензиски фондови го регулираат инвестирањето на средствата на Фондот, ги дефинираат видовите на инструменти во кои е дозволено инвестирање, бонитетот на издавачите и инструментите, лимитите по одделни издавачи и лимитите во однос на географската диверзификација.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4. Средства на Фондот и стратегија на вложувања (продолжение)

	Процент од вкупните средства на фондот
Инвестиции во Република Северна Македонија	До 100%
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени или гарантирани од НБРСМ или Република Северна Македонија	80%
Депозити, сертификати за депозит, комерцијални записи, обврзници и хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки во Република Северна Македонија	60%
 Од тоа депозити во банки	30%
Обврзници и комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва кои не се банки и обврзници издадени од единиците на локална самоуправа	40%
 Од тоа обврзници издадени од единиците на локална самоуправа	10%
Акции издадени од домашни акционерски друштва	30%
Документи за удел и акции на инвестициски фондови во Република Северна Македонија	5%
Инвестиции во странство	До 50%
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на државите – членки на ЕУ или ОЕЦД	50%
Должнички хартии од вредност издадени од недржавни, странски компаниии или банки од државите членки на ЕУ или ОЕЦД	30%
Акции издадени од странски компании или банки, со кои се тргува на пазарите во земјите членки на ЕУ или ОЕЦД	30%
Документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени инвестициски фондови со седиште во држава членка на ЕУ или ОЕЦД	30%

Во Инвестиционата стратегија на Фондот се утврдени основните принципи и цели на инвестирањето, очекуваниот принос и прифатениот степен на ризичност, дефинирана е целната структура на портфолиото според основните категории на инструменти и според географската алокација, како и максимално дозволените отстапувања.

Друштвото ги инвестира средствата на доброволниот пензиски фонд согласно усвоената Инвестициона стратегија на Фондот и Методологија за избор и селекција на финансиски инструменти и алокација на средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.5. Побарувања на Фондот

Фондот може да има побарувања по следните основи: побарувања од продажба на хартии од вредност, побарувања по основ на вложувања, побарувања за дадени аванси, побарувања од пензиското друштво и чуварот на имот, од државата и останати институции. Фондот може да има побарувања и од хартии од вредност купени директно од издавачот. Фондот има и недостасани побарувања за пресметани камати и други активни временски разграничувања. Побарувањата се искажуваат по нивната номинална вредност.

2.6. Обврски на Фондот

Фондот може да има обврски по следните основи: обврски за неконвертирани придонеси, обврски по основ на вложувања во хартии од вредност, депозити и пласмани, обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите и пензионираниите членови на пензискиот фонд, обврски за пренос на средства на други фондови по основ на промена на членство, обврски по основ на заеми и кредити, обврски кон Друштвото, обврски за брокерски и посреднички провизии, останати обврски и одложено плаќање на трошоци и приходи за идни периоди. Обврските се искажуваат по нивната номинална вредност.

2.7. Нето вредност на средствата на Фондот и вредност на сметководствената единица

Нето вредноста на средствата на Фондот се утврдува со одземање на вкупните обврски, освен обврските кон членовите на Фондот, од вкупните средства на Фондот.

Вредноста на сметководствената единица на Фондот е еднаква на вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици. Вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси во Фондот изнесува 100 МКД.

Вредноста на сметководствената единица, бројот на сметководствените единици и сите намалувања и зголемувања на бројот на сметководствените единици се презентираат со точност до шест децимални места.

Стапка на принос

Стапката на принос се пресметува во номинален и реален износ, за претходните 84 месеци, а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимали.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8. Признавање на приходи

2.8.1. Приходи од камати

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши во согласност со договорената, односно пропишаната метода на пресметка за секој одделен финансиски инструмент.

Приходите од камати ги сочинуваат приходите од камати на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходите од камати на должничките инструменти и приходи од камати на трансакциските сметки.

2.8.2. Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот кога ќе се утврди правото на примање на дивиденда.

2.8.3. Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните капитални добивки/загуби од вложувања, се признаваат во моментот на продажбата на финансиските инструменти, како разлика помеѓу набавната и продажната вредност кај финансиските инструменти во портфолио за тргување и како разлика меѓу сметководствената и продажната вредност кај финансиските инструменти расположливи за продажба. Реализирани капитални добивки/загуби се признаваат и при наплата на достасана главница или дел од главница на должничките инструменти евидентирани во портфолиото за тргување.

2.8.4. Нереализирани капитални добивки/загуби

Нереализирани капитални добивки/загуби, се признаваат дневно како разлика помеѓу набавната вредност на хартијата од вредност и пазарната вредност.

2.8.5. Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум, вклучуваат приходи и расходи по основ на остварени дисконти и премии при купување на обврзници. Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност се евидентира на дневна основа и се признава како приход од камата во Извештајот за работењето на пензискиот фонд.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9. Расходи на Фондот

2.9.1. Надоместок за управување со Фондот

Надоместокот за управување со Фондот изнесуваше 0,1% до 30.04.2021. Од 01.05.2021 изнесува 0,075% (2020: 0,1%) месечно. Надоместокот за управување со Фондот се пресметува на секој датум на проценка на Фондот, со примена на дневна стапка на нето вредноста на Фондот од претходниот ден. Плаќањето на надоместокот за управување со Фондот, на Друштвото, се врши месечно.

2.9.2. Брокерски провизии и останати посреднички трошоци

Брокерски провизии се расходи кои настануваат од трансакциите со финансиски инструменти.

Останати посреднички трошоци се трошоците кои произлегуваат од вложувањето во финансиските инструменти. Како такви се сметаат трошоците за одржување на сметките во банка, банкарските трошоци и другите трошоци.

2.10. Странски валути – курсни разлики

Средствата на Фондот кои се деноминирани во странска валута, при почетното признавање се евидентираат според средниот девизен курс на НБРСМ, односно при секое дополнително мерење средствата се проценуваат по средниот девизен курс на НБРСМ. Курсните разлики се евидентираат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд и тоа: позитивните курсни разлики од монетарни ставки (парични средства, побарувања и обврски) се признаваат како приходи од вложувања, негативните курсни разлики од монетарни ставки се признаваат како расходи од вложувања, нето курсните разлики од вложувањата во финансиски инструменти се признаваат како нереализирани добивки/загуби.

2.11. Данок на добивка

Согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Фондот претставува отворен инвестициски фонд. Како таков, нема правен субјективитет и не подлежи на одредбите од Законот за данок од добивка, кој се применува на правни субјекти.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.12. Исплати од доброволен фонд

Од доброволниот фонд се вршат исплати по основ на:

- програмирани повекувања,
- повеќекратни исплати,
- еднократни исплати на пензиски надоместок,
- еднократна исплата на наследство,
- еднократни исплати по основ на инвалидност,
- пренос на средства во друг пензиски фонд и
- враќање на погрешни уплати.

Исплатите за пренос на средства во друго друштво за управување со пензиски фондови, претставуваат преноси по основ на промена на членство, додека останатите видови исплати претставуваат исплати кон членовите или нивните наследници.

Исплатите на пензии од доброволниот фонд се предмет на оданочување со данок на личен доход.

3. Парични средства

	31 декември 2021	31 декември 2020
Денарска наменска сметка за уплатени придонеси	2.291	2.887
Денарска наменска сметка за инвестиции	159	289
Девизна сметка – USD	-	2
Вкупно	2.450	3.178

Фондот ги држи денарските и девизните средства на сметките отворени кај банката чувар – НЛБ Банка АД Скопје. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за придонеси и сметка за инвестиции. На сметката за придонеси се остваруваат приливите по основ на наплата на придонесите од членовите на Фондот. По пренесувањето на надоместокот од придонеси на сметката на Друштвото, остатокот на средствата се пренесуваат на сметката за инвестиции. На паричните средства на наменските денарски сметки на Фондот, Банката чувар пресметува и исплаќа камата.

Фондот има девизни сметки на кои се евидентираат девизните средства кои ги поседува Фондот во различни валути. На овие сметки се реализираат приливите по основ на инвестициите во финансиски инструменти во странство.

4. Вложувања во хартии од вредност и депозити

	31 декември 2021	31 декември 2020
Акции издадени од домашни акционерски друштва	196.343	148.378
Вложувања во акции издадени од компании и банки во земјите членки на ЕУ и ОЕЦД	143.448	130.497
Домашна корпоративна обврзница	17.398	17.488
Документи за удел издадени од овластени инвестициски фондови со седиште во државите членки на ЕУ и ОЕЦД	276.006	168.004
Документи за удел на инвестициски фондови во Република Северна Македонија	135	132
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	633.330	464.499
Домашни државни обврзници	327.238	244.088
Финансиски средства кои се расположливи за продажба	327.238	244.088
Краткорочни депозити	21.722	18.085
Долгорочни депозити	141.260	152.667
Домашни државни обврзници	291.423	256.209
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	454.405	426.961
Вкупни вложувања во хартии од вредност и депозити	1.414.973	1.135.548

Во рамки на долгорочните депозити 44.977 илјади денари доспеваат во рок до една година, додека останатите 96.283 илјади денари доспеваат во рок подолг од една година.

5. Обврски кон Друштвото

На 31 декември 2021 година Фондот има обврска спрема Друштвото за пресметан надоместок од придонеси во вкупен износ од 50 илјади денари (31 декември 2020 година: 76 илјади денари) и обврска за пресметан надоместок за управување во износ од 1.042 илјади денари (31 декември 2020 година: 1.114 илјади денари). Надоместокот од придонеси, уплатени на индивидуална сметка, изнесуваше 2,9% до 01.05.2021, односно 2,5% од 01.05.2021 (2020: 2,9%). Надоместокот од придонеси кај професионалните шеми се уредува со Договор помеѓу Друштвото и осигурителот и Договор за организирање и финансирање на професионална пензиска шема, склучен помеѓу осигурителот и претставник на неговите вработени или членови.

6. Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба

На 31 декември 2021 година ревалоризационата резерва на хартиите од вредност расположливи за продажба изнесува 780 илјади денари и е намалена за 404 илјади денари во однос на 31 декември 2020.

7. Приходи од камати и амортизација на дисконт/премија

	31 декември 2021	31 декември 2020
Камати од вложувања во домашни државни обврзници	17.970	15.283
Камати од краткорочни депозити	202	165
Камати од долгорочни депозити	4.206	4.863
Камати за наменски сметки во банка чувар	3	4
Вкупно камати	22.381	20.315
Амортизација на дисконт/премија на обврзници	577	802
Вкупно	22.958	21.117

8. Приходи од дивиденди

	31 декември 2021	31 декември 2020
Приходи од дивиденди – акции од домашни издавачи	2.563	3.310
Приходи од дивиденди – акции од странски издавачи	2.117	2.073
Приходи од дивиденди – удели во странски инвестициони фондови	3.175	1.347
Вкупно	7.855	6.730

9. Реализирани капитални добивки

	31 декември 2021	31 декември 2020
Реализирани капитални добивки – домашни државни обврзници	828	783
Реализирани капитални добивки – акции од домашни издавачи	-	611
Реализирани капитални добивки – акции од странски издавачи	10.175	3.243
Реализирани капитални добивки – удели во домашни инвестициони фондови	2	123
Реализирани капитални добивки – удели во странски инвестициони фондови	7.628	621
Вкупно	18.633	5.381

10. Трошоци од работењето со пензиското друштво и чуварот на имот

	31 декември 2021	31 декември 2020
Надоместоци за Друштвото за управување со пензиски фондови	12.573	12.472
Вкупно	12.573	12.472

11. Реализирани капитални загуби

	31 декември 2021	31 декември 2020
Реализирани капитални загуби – акции од странски издавачи	-	2.436
Реализирани капитални загуби – удели во странски инвестициони фондови	-	1.299
Вкупно	-	3.735

12. Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци

	31 декември 2021	31 декември 2020
Брокерски провизии и провизии на банки посредници	58	49
Останати посреднички провизии за Берза и ЦДХВ	76	112
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	134	161

Фондот плаќа брокерски провизии на брокерските куќи, согласно склучените договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност.

Брокерската провизија, до 30.05.2021, за тргување со хартии од вредност на Македонската берза изнесуваше:

- Еурохаус АД Скопје 0,01% од вкупниот промет на истргувани обврзници и акции и
- Комерцијална Банка АД Скопје 0,02% од вкупниот промет на истргувани обврзници и акции.

Брокерската провизија, согласно новите склучени договори од 31.05.2021 за тргување со хартии од вредност на Македонската берза изнесуваше:

- Еурохаус АД Скопје 0,01% од вкупниот промет на истргувани обврзници и акции и
- ТТК Банка АД Скопје 0,01% од вкупниот промет на истргувани обврзници и акции.

Провизија за банката посредник, преку која Фондот купува државни записи и државни обврзници на примарните аукции на Министерството за финансии изнесува:

- 0,027%, со максимален износ на провизија од 11.500,00 МКД за Комерцијална Банка АД Скопје;
- 0,027% со максимален износ на провизија од 11.500 МКД до 160 милиони МКД и провизија од 0,027% за износ над 160 милиони МКД за Шпаркасе Банка АД Скопје.

Останатите посреднички провизии при купопродажбата на хартии од вредност се пресметуваат согласно тарифите на Македонската берза и ЦДХВ.

Брокерските и останатите посреднички провизии при купопродажба на хартии од вредност на странските пазари се пресметуваат согласно договорите и тарифите за брокерски работи на странските пазари. Расходите за брокерски провизии и останати посреднички трошоци се однесуваат на инструменти кои се евидентирани во портфолиото за тргување.

13. Нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност

	31 декември 2021	31 декември 2020
Нереализирана капитална добивка од вложувања во домашна корпоративна обврзница	956	913
Нереализирана капитална добивка од вложувања во акции од домашни акционерски друштва	102.130	89.365
Нереализирана капитална добивка од вложувања во удели од домашни инвестициони фондови	2	1
Нереализирана капитална добивка од вложувања во акции од странски акционерски друштва	197.983	264.609
Нереализирана капитална добивка од вложувања во удели од странски инвестициони фондови	255.191	259.882
Вкупно нереализирана капитална добивка	556.262	614.770
Нереализирана капитална загуба од вложувања во домашна корпоративна обврзница	(379)	(256)
Нереализирана капитална загуба од вложувања во акции од домашни акционерски друштва	(78.547)	(95.045)
Нереализирана капитална загуба од вложувања во удели од домашни инвестициони фондови	-	-
Нереализирана капитална загуба од вложувања во акции од странски акционерски друштва	(167.162)	(263.380)
Нереализирана капитална загуба од вложувања во удели од странски инвестициони фондови	(224.597)	(253.897)
Вкупно нереализирана капитална загуба	(470.685)	(612.578)
Нето нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност	85.577	2.192

14. Управување со ризиците

Функционирањето на Фондот е изложено на различни видови финансиски и нефинансиски ризици, со различна веројатност на настанување и различно потенцијално влијание врз работењето на Фондот и неговите резултати. Од таа причина Друштвото континуирано врши идентификување, анализа, евалуација, следење и мерење на ризиците, во функција на нивно управување во рамките на дефинираното прифатливо ниво на преземен ризик изразено преку прифатените лимити на изложеност кон одделни ризици, во согласност со законските одредби, интерните акти и добрите практики. Друштвото воспоставува и применува процеси на постојано следење на промените релевантни за соодветната изложеност кон потенцијалните извори на ризици, обезбедувајќи динамички пристап кон управувањето со ризиците.

Целта на Друштвото е да постигне оптимален сооднос помеѓу преземениот ризик и соодветниот принос и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Фондот. Политиките за управување со ризик се дизајнирани на начин да ги идентификуваат и анализираат релевантните ризици, да дефинираат соодветни лимити на изложеност кон одделни видови на ризици и систем на континуирани и навремени контроли со цел навремено постапување во случај на приближување кон лимитите или нивно надминување. Друштвото обезбедува усогласеност на работењето со законските одредби и интерните акти, и во функција на приспособување кон внатрешните и надворешните промени како и унапредување на процесите на управување со ризиците, заради заштита на интересите на членовите, врши ревидирање на политиките за управување со ризиците.

14.1 Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик се дефинира како ризик од неможност Фондот навремено и во целост да ги подмири доспеаните обврски, или подмирувањето на обврските да се врши преку обезбедување на средства со продажба на инструменти по неразумни цени. Финансиските обврски на Фондот се состојат од обврски за порамнување на трансакциите за купени хартии од вредност, обврски спрема Друштвото, обврски за исплата на пензиски надоместоци и обврски спрема други пензиски фондови по основ на трансфер на членови. И покрај ниската изложеност на ликвидносен ризик како резултат на континуирани и стабилни приливи на средства од наплата на придонеси, сепак, во функција на соодветно управување со ликвидносниот ризик истиот се следи и управува на дневна основа преку усогласување на планираните приливи и одливи на парични средства.

Кризата предизвикана од COVID-19, не предизвика зголемување на ризикот од ненавремено подмирување на обврските кон членовите кои имаат право да ги повлечат нивните средства. Приливите на средства и вредноста на нето средствата на фондот на 31.12.2021, беа повисоки од планираните.

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.1. Ликвидносен ризик (продолжение)

На ден 31.12.2021	Резидуална рочност на достасување на средствата и обврските во илјади денари				Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	
Средства					
1) Пари и депозит кај банки	2.450	-	-	-	2.450
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	633.330	-	-	-	633.330
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	327.238	-	-	-	327.238
4) финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	34.817	37.395	95.900	286.293	454.405
5) Останати средства на пензискиот фонд	434	-	-	-	434
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	998.269	37.395	95.900	286.293	1.417.857
Обврски					
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	1.718	-	-	-	1.718
9) Вкупно обврски (7+8)	1.718	-	-	-	1.718
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските (6-9)	996.551	37.395	95.900	286.293	1.416.139
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	996.551	1.033.946	1.129.846	1.416.139	

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.1 Ликвидносен ризик (продолжение)

На ден 31.12.2020	Резидуална рочност на достасување на средствата и обврските во илјади денари				Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	
Средства					
1) Пари и депозити кај банки	3.178	-	-	-	3.178
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	464.499	-	-	-	464.499
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	244.088	-	-	-	244.088
4) финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	2.051	74.142	99.000	251.768	426.961
5) Останати средства на пензискиот фонд	171	-	-	-	171
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	713.987	74.142	99.000	251.768	1.138.897
Обврски					
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	1.284	-	-	-	1.284
9) Вкупно обврски (7+8)	1.284	-	-	-	1.284
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските (6-9)	712.703	74.142	99.000	251.768	1.137.613
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	712.703	786.845	885.845	1.137.613	

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.2 Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како неможност на страната должник по одреден финансиски инструмент навреме и во целост да ги исполни преземените обврски, што Фондот би го изложило на финансиски загуби.

Во услови на законски пропишани високи критериуми за издавачите на одредени инструменти, релативно висока изложеност кон домашни државни должнички инструменти и изразен прудентен пристап во изборот и управувањето со странски должнички инструменти, кредитниот ризик во најголем дел се однесува на општиот ризик на Република Северна Македонија како и на ризикот кој произлегува од депозитите во домашни банки.

Во функција на следење на кредитниот ризик, во континуитет се следи кредитната способност и општата финансиска состојба на сите издавачи на должничките инструменти во портфолиото на Фондот, како и на банките во кои Фондот има вложени депозити.

На 31 декември 2021 година нема оштетување на финансиските инструменти кои се чуваат до достасување (депозити во банки и државни обврзници), додека кај финансиските инструменти кои се чуваат за тргување и кај финансиските инструменти кои се расположливи за продажба, превреднувањето до објективна вредност се врши на дневна основа и се рефлектира во Извештајот за работење на пензискиот фонд и Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд.

Друштвото еднаш годишно врз основа на ревидирани финансиски извештаи врши проценка на секоја одделна банка во која ги вложува средствата на Фондот во депозит, при што го проценува нивото на кредитниот ризик и останатите перформанси на банките. Во текот на годината во континуитет, квартално, се следат финансиските извештаи, извештаите за нивото на сопствените средства и адекватноста на капиталот, и општо состојбите и информациите на пазарот за работењето на банкарскиот сектор и одделните банки со кои соработува Друштвото во име и за сметка на Фондот.

Друштвото на 31 декември 2021 година нема регистрирано задоцнување или неможност за наплата на достасано побарување по основ на главница и камата од вложените депозити во банките или од други должнички инструменти.

Многу држави во текот на годината забележаа закрепнување на економиите и зголемување на економскиот раст. Во текот на годината не беа забележани значајни промени на кредитниот рејтинг на државни и корпоративни издавачи како резултат на што нема зголемување на кредитниот ризик на фондот.

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.3 Пазарен ризик

Фондот е изложен на пазарни ризици од различни извори, со различна веројатност на настанување и различен потенцијален ефект врз работењето и резултатите на Фондот. Пазарните ризици на хартиите од вредност произлегуваат од можноста за неочекувани и неповолни промени на пазарните цени на хартиите од вредност, каматните стапки како и девизните курсеви кои се изложени на генералните и специфични движења на пазарот а кои можат да негативно да влијаат врз финансискиот резултат на Фондот.

Друштвото во континуитет ги проценува пазарните ризици, врши мерење на вредноста изложена на ризик (VaP) и максималните загуби кои можат да се очекуваат во одреден временски период и со одредена веројатност, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. По зголемувањето на пазарните ризици во март 2020 година предизвикани од кризата од пандемијата COVID-19, во текот на 2021 година влијанието беше намалено, а како потврда служат намалените вредности на VaP индикаторот.

Со временски распоред утврден со интерните акти и во случај на утврдени значителни тековни или очекувани промени во пазарното или регулаторното опкружување, Друштвото спроведува тестирање со утврдени ризични сценарија со што се утврдува влијанието на остварување на одредени претпоставки врз финансискиот резултат на Фондот. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот којшто може да се прифати и којшто редовно се следи.

14.3.1 Каматен ризик

Каматниот ризик е поврзан со инструментите во кои се инвестирани средства на Фондот, а кои се со променливи или прилагодливи каматни стапки. Каматниот ризик се следи преку следење на времетраењето, општите трендови на промените на каматните стапки и активности насочени кон управување со каматниот ризик во согласност со можностите и условите на пазарот. Сите должнички хартии од вредност во кои се инвестирани средствата на Фондот се со фиксни каматни стапки.

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.3 Пазарен ризик (продолжение)

14.3.1 Каматен ризик (продолжение)

Обелоденување поврзано со ризикот од промена на каматните стапки

На ден 31.12.2021	Рочност на промената на каматните стапки на средствата и обврските во илјади денари						Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Некаматносни	Фиксни каматни стапки	
Средства							
1) Пари и депозити кај банки	2.450	-	-	-	-	-	2.450
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	615.932	17.398	633.330
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	-	-	-	-	-	327.238	327.238
4) финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	-	-	-	-	-	454.405	454.405
5) Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	-	434	-	434
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	2.450	-	-	-	616.366	799.041	1.417.857
Обврски							
7) Обврски по основ на заеми и кредити							
8) Останати обврски	-	-	-	-	1.718	-	1.718
9) Вкупно обврски (7+8)	-	-	-	-	1.718	-	1.718
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските (6-9)	2.450	-	-	-	614.648	799.041	1.416.139

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.3 Пазарен ризик (продолжение)

14.3.1 Каматен ризик (продолжение)

На ден 31.12.2020	Рочност на промената на каматните стапки на средствата и обврските во илјади денари						Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Некаматносни	Фиксни каматни стапки	
Средства							
1) Пари и депозити кај банки	3.178	-	-	-	-	-	3.178
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	447.010	17.489	464.499
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	-	-	-	-	-	244.088	244.088
4) финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	-	-	-	-	-	426.961	426.961
5) Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	-	171	-	171
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	3.178	-	-	-	447.181	688.538	1.138.897
Обврски							
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	-	-	-	-	1.284	-	1.284
9) Вкупно обврски (7+8)	-	-	-	-	1.284	-	1.284
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските (6-9)	3.178	-	-	-	445.897	688.538	1.137.613

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.3 Пазарен ризик (продолжение)

14.3.1 Каматен ризик (продолжение)

Обелоденување на ефективните каматни стапки за главните валути на средствата и обврските на пензискиот фонд

2021	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП
	%	%	%	%	%
Средства	%	%	%	%	%
Пари и депозити кај банки	0,15	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	8,88	-	-	-
Финансиски инструменти расположиви за продавање	2,69	3,02	-	-	-
финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	2,72	4,24	-	-	-
Обврски	%	%	%	%	%
Обврски по основ на заеми и кредити					

2020	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП
	%	%	%	%	%
Средства	%	%	%	%	%
Пари и депозити кај банки	0,15	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	8,80	-	-	-
Финансиски инструменти расположиви за продавање	2,93	3,10	-	-	-
финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	2,95	4,24	-	-	-
Обврски	%	%	%	%	%
Обврски по основ на заеми и кредити					

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.3 Пазарен ризик (продолжение)

14.3.2 Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од промена на вредноста на финансиските инструменти заради промена на девизните курсеви. Валутниот ризик се контролира преку постигнување и одржување на проценета оптимална валутна диверзификација на вложувањата деноминирани во странска валута. Фондот има обврски деноминирани во друга валута, по основ на вложувања во финансиски инструменти, брокерски провизии и данок на дивиденди.

2021	Валутна структура на средствата и обврските во илјади денари					
	МКД	ЕУР	УСД	ГБП	Други	Вкупно
Средства						
1) Пари и депозити кај банки	2.450	-	-	-	-	2.450
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	196.478	107.268	312.881	-	16.703	633.330
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	137.831	189.407	-	-	-	327.238
4) финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	291.431	162.974	-	-	-	454.405
5) Останати средства на пензискиот фонд	293	-	141	-	-	434
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	628.483	459.649	313.022	-	16.703	1.417.857
Обврски	1.675	1	42	-	-	1.718
Нето отворена валутна позиција	626.808	459.648	312.980	-	16.703	1.416.139
2020	Валутна структура на средствата и обврските во илјади денари					
	МКД	ЕУР	УСД	ГБП	Други	Вкупно
Средства						
1) Пари и депозити кај банки	3.176	-	2	-	-	3.178
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	148.509	91.629	211.883	-	12.478	464.499
3) Финансиски инструменти расположиви за продавање	61.986	182.102	-	-	-	244.088
4) финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	263.804	163.157	-	-	-	426.961
5) Останати средства на пензискиот фонд	171	-	-	-	-	171
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	477.646	436.888	211.885	-	12.478	1.138.897
Обврски	1.284	-	-	-	-	1.284
Нето отворена валутна позиција	476.362	436.888	211.885	-	12.478	1.137.613

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.3 Пазарен ризик (продолжение)

14.3.3 Цени на хартиите од вредност

Фондот е изложен на промена на цените на хартиите од вредност класифицирани во портфолио за тргување и расположливи за продажба поради нивното дневно превреднување по објективна вредност. За управување со ризикот од промена на цената на хартиите од вредност се управува со секторската, географската и валутната диверзифицираност на портфолиото, со цел постигнување на оптимална диверзификација од аспект на оптимизирање на нивото на превземен ризик на ниво на вкупно портфолио, почитувајќи ги законски пропишаните лимити за инвестирање на средствата и оправданоста на активностите во поглед на трошоците.

14.4 Оперативни ризици

Оперативниот ризик е специфичен вид на ризик кој што настанува заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи, луѓе или заради надворешни настани. Дефиницијата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратешкиот ризик и ризикот од губење на угледот (репутација).

Управувањето со оперативниот ризик е регулирано со Политиката за управување со ризици на Сава пензиско друштво а.д. Скопје и со Методологијата за управување со ризици на Сава пензиско друштво а.д. Скопје, каде е пропишана постапката за идентификација, оценка, следење и совладување на оперативните ризици, како и евиденција и известување за несакани настани од кои произлегуваат оперативни ризици во работењето на Друштвото.

Процесот на управување со оперативните ризици се подобрува во континуитет преку подготовка на нови интерни акти со кои се уредува процесот на управување со оперативни ризици на Друштвото, процесот на пријава на реализирани несакани настани, како и контролните механизми за митигација на идентификуваните ризици. Редовно се спроведуваат обуки на вработените за да се запознаат со процесот на управување со ризици на Друштвото.

14.5 Ризик на земја

Ризикот на земја претставува веројатност од промена на одредени внатрешни, надворешни и економски политики кои можат да предизвикаат негативни последици врз сегашната и идната политичка и макроекономска состојба на земјата.

Вкупниот ризик на државата се состои од политички ризик, кредитен ризик, девизен ризик и трансфер ризик. Ризични настани кои можат да се случат и кои можат да го зголемат вкупниот ризик на земјата се следните: пад на бруто домашниот производ на земјата, рецесивна состојба на економијата, преголема задолженост на државата, воена состојба, природни катастрофи и сл.

14. Управување со ризиците (продолжение)

14.5 Ризик на земја (продолжение)

Негативните последици по инвестициите во одредена земја од настанување на одреден ризичен настан можат да се рефлектираат преку пад на вредноста на инвестициите, депрецијација на одредена валута, неможност за наплата на побарувања од одредена земја и др.

14.6 Ризик од неисполнување на спротивната страна

Ризикот од неисполнување на спротивната страна постои ако во правниот, односно деловниот однос со договорната страна доаѓа до разлики помеѓу фактичките и договорно и законски определените правила и начини на исполнување на обврските.

14.7 Ризик од работењето на чуварот на имот и ризик од порамнување

Ризикот на порамнување подразбира ризик на потенцијални загуби кои можат да се случат заради неисполнување на договорената обврска за пренос на сопственоста на хартиите од вредност или преносот на паричните средства во сопственост на пензиските фондови во утврдените рокови.

Ризикот кај банката чувар на имот претставува ризик од неисполнување на договорните обврски, односно неадекватно дејствување на банката чувар на имот.

14.8 Ризик од промена на законската регулатива

Овој ризик се манифестира како веројатност да се случи промена во законската регулатива која би имала неповолно влијание на активностите и приносот на фондот. Овој ризик е системски и вон можностите за контрола и управување од страна на Друштвото.

15. Настани по датумот на билансот

По датумот на составување на билансот не се случиле настани од материјално значење, кои треба да се прикажат во финансиските извештаи.

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРУКТУРАТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ НА САВА ПЕНЗИЈА ПЛУС

на ден 31.12.2021

(1) Акции

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6	7	8
Обични акции							
MKAKKA101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.050	13.207	13.867.329	18.440	19.362.179	0,07%	1,37%
MKVLBA101011 - УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	7.795	2.416	18.834.400	2.701	21.054.295	1,43%	1,48%
MKFERS101018 - ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	16	61.000	976.000	59.850	957.600	0,09%	0,07%
MKGRNT101015 - ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	20.557	1.119	23.002.255	1.393	28.631.378	0,67%	2,02%
MKMTSK101019 - МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	87.720	317	27.768.007	345	30.263.400	0,09%	2,13%
MKMTUR101018 - МАКЕДОНИЈАТУРИСТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	4.341	4.250	18.447.275	4.850	21.053.850	0,96%	1,48%
MKRRIV101019 - ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	854	33.555	28.655.549	36.990	31.589.460	2,14%	2,23%
MKREPL101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	124	104.000	12.896.000	101.850	12.629.400	0,48%	0,89%
MKVITA101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	881	13.292	11.710.635	12.150	10.704.150	1,14%	0,76%
MKVVTK101013 - ВВ - ТИКВЕШ АД - КАВАДАРЦИ - ОБИЧНИ АКЦИИ	3.654	4.544	16.602.294	5.500	20.097.000	1,35%	1,42%
Приоритетни акции							
Акции во затворени инвестициони фондови							
Вкупно вложувања во акции издадени во Република Северна Македонија			172.759.744		196.342.712		13,85%
Обични акции							
BE0974293251 - ANHEUSER-BUSCH INBEV SA/NV - ОБИЧНИ АКЦИИ	453	3.517	1.593.280	3.277	1.484.349	0,00%	0,10%
CH0012005267 - NOVARTIS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.881	4.687	8.816.005	4.774	8.980.111	0,00%	0,63%
CH0038863350 - NESTLE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.019	5.890	6.001.537	7.579	7.722.634	0,00%	0,54%
DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.636	4.513	7.383.479	5.453	8.921.719	0,00%	0,63%

DE0007236101 - SIEMENS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	972	7.441	7.232.506	9.409	9.145.752	0,00%	0,65%
DE0008404005 - ALLIANZ SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	612	12.187	7.458.246	12.797	7.831.670	0,00%	0,55%
FR0000120578 - SANOFI - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.328	4.991	6.627.578	5.459	7.249.445	0,00%	0,51%
FR0000121014 - LVMH MOET HENNESSY LOUIS VUITTON SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	108	31.519	3.404.102	44.803	4.838.706	0,00%	0,34%
FR0000131104 - BNP PARIBAS SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	765	2.659	2.034.380	3.745	2.864.981	0,00%	0,20%
GB00B03MLX29 - ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS - ОБИЧНИ АКЦИИ	5.007	902	4.514.292	1.190	5.958.417	0,00%	0,42%
NL0000235190 - AIRBUS SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	616	5.623	3.463.968	6.924	4.265.436	0,00%	0,30%
US02079K3059 - ALPHABET INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	56	88.044	4.930.486	157.522	8.821.260	0,00%	0,62%
US0231351067 - AMAZON.COM INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	46	164.557	7.569.603	181.300	8.339.803	0,00%	0,59%
US0378331005 - APPLE INC. - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.018	6.789	6.910.801	9.655	9.828.912	0,00%	0,69%
US1667641005 - CHEVRON CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	653	4.242	2.770.268	6.381	4.166.624	0,00%	0,29%
US4385161066 - HONEYWELL INTERNATIONAL INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	263	10.685	2.810.168	11.337	2.981.604	0,00%	0,21%
US4581401001 - INTEL CORPORATION - ОБИЧНИ АКЦИИ	3.150	2.611	8.224.755	2.800	8.820.757	0,00%	0,62%
US46625H1005 - JP MORGAN CHASE & CO. - ОБИЧНИ АКЦИИ	522	6.383	3.332.135	8.610	4.494.451	0,00%	0,32%
US5184391044 - THE ESTEE LAUDER COMPANIES INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	470	13.372	6.284.903	20.129	9.460.680	0,00%	0,67%
US5949181045 - MICROSOFT CORP. - ОБИЧНИ АКЦИИ	508	11.173	5.676.054	18.287	9.289.760	0,00%	0,66%
US92343V1044 - VERIZON COMMUNICATIONS INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	820	2.951	2.420.086	2.825	2.316.707	0,00%	0,16%
Приоритетни акции							
US02079K1079 - ALPHABET INC - ПРИОРИТЕТНИ АКЦИИ	36	88.006	3.168.224	157.335	5.664.057	0,00%	0,40%
Акции во затворени инвестициони фондови							
Вкупно вложувања во акции издадени во странство			112.626.855		143.447.835		10,12%
Вкупно вложувања во акции			285.386.600		339.790.547		23,97%

(2) Обврзници

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија					
MKMINF20GS71 - DO2019/09-0534 16.5.2034 0:0:0 - MKD	28.000.000	27.671.164	28.566.102	1,72%	2,01%
MKMINF20GT05 - DO2019/12-0934 19.9.2034 0:0:0 - MKD	25.120.000	24.562.282	25.340.783	0,68%	1,79%
MKMINF20GT39 - DO2019/15-1134 7.11.2034 0:0:0 - MKD	37.610.000	36.654.828	37.782.244	1,34%	2,66%
MKMINF20GT62 - DO2020/02-0235 13.2.2035 0:0:0 - MKD	12.690.000	12.515.051	12.903.244	1,02%	0,91%
MKMINF20GU02 - DO2020/06-0635 18.6.2035 0:0:0 - MKD	15.060.000	14.853.076	15.304.395	0,94%	1,08%
MKMINF20GU44 - DO2020/10-1035 29.10.2035 0:0:0 - MKD	35.000.000	34.283.724	35.157.712	1,02%	2,48%
MKMINF20GV50 - DO2021/01-0136 14.1.2036 0:0:0 - MKD	12.000.000	12.026.014	12.291.308	0,72%	0,87%
MKMINF20GW18 - DO2021/07-0436 15.4.2036 0:0:0 - MKD	22.700.000	22.745.455	23.108.504	1,08%	1,63%
MKMINF20GW42 - DO2021/10-0636 17.6.2036 0:0:0 - MKD	42.000.000	42.043.603	42.574.161	2,19%	3,00%
MKMINF20GW75 - DO2021/13-0836 5.8.2036 0:0:0 - MKD	13.000.000	13.003.510	13.131.781	1,46%	0,93%
MKMINF20GW83 - DO2021/14-0936 16.9.2036 0:0:0 - MKD	5.000.000	5.001.350	5.036.301	0,31%	0,36%
MKMINF20GW91 - DO2021/15-1036 14.10.2036 0:0:0 - MKD	15.000.000	15.039.559	15.083.304	0,82%	1,06%
MKMINF200DB6 - RMDEN11 31.5.2022 0:0:0 - EUR	13.374	808.721	831.866	1,34%	0,06%
MKMINF200DC4 - RMDEN12 31.5.2023 0:0:0 - EUR	22.445	1.360.982	1.389.872	0,86%	0,10%
MKMINF200DD2 - RMDEN13 31.5.2024 0:0:0 - EUR	117.986	7.127.234	7.283.671	3,93%	0,51%
MKMINF200DE0 - RMDEN14 31.5.2025 0:0:0 - EUR	200.664	12.104.829	12.387.658	5,28%	0,87%
MKMINF200DF7 - RMDEN15 31.5.2026 0:0:0 - EUR	169.711	10.249.264	10.494.638	2,83%	0,74%
MKMINF200DG5 - RMDEN16 31.5.2027 0:0:0 - EUR	433.131	26.187.686	26.872.099	9,02%	1,90%
MKMINF200DH3 - RMDEN17 31.5.2028 0:0:0 - EUR	28.650	1.744.220	1.782.760	0,82%	0,13%
MKMINF200DI1 - RMDEN18 31.5.2029 0:0:0 - EUR	221.538	13.421.329	13.755.452	4,26%	0,97%
MKMINF200DJ9 - RMDEN19 31.5.2030 0:0:0 - EUR	126.810	7.826.073	7.898.724	1,23%	0,56%
MKMINF200DK7 - RMDEN20 31.5.2031 0:0:0 - EUR	201.810	12.533.150	12.526.729	2,52%	0,88%
MKMINF20G929 - DO2014/10-0524DK 2.5.2024 0:0:0 - EUR	102.137	6.443.754	6.679.521	6,67%	0,47%
MKMINF20G994 - DO2014/17-0724DK 24.7.2024 0:0:0 - EUR	97.498	5.846.163	6.138.801	2,33%	0,43%
MKMINF20GD29 - DO2015/10-0330DK 12.3.2030 0:0:0 - EUR	64.861	3.970.912	4.126.298	0,49%	0,29%
MKMINF20GE69 - DO2015/24-0725DK 9.7.2025 0:0:0 - EUR	64.834	3.927.250	4.062.489	2,06%	0,29%
MKMINF20GE77 - DO2015/25-0730DK 9.7.2030 0:0:0 - EUR	64.834	3.917.019	4.072.281	0,64%	0,29%
MKMINF20GH82 - DO2016/08-0331DK 17.3.2031 0:0:0 - EUR	24.313	1.486.642	1.549.398	1,17%	0,11%

MKMINF20GI08 - DO2016/10-0331DK 31.3.2031 0:0:0 - EUR	24.314	1.484.162	1.546.924	0,93%	0,11%
MKMINF20GI32 - DO2016/13-0631DK 9.6.2031 0:0:0 - EUR	162.092	9.811.589	10.229.983	5,24%	0,72%
MKMINF20GI99 - DO2016/19-0831DK 18.8.2031 0:0:0 - EUR	48.787	2.928.731	3.054.298	1,95%	0,22%
MKMINF20GJ15 - DO2016/21-0931DK 22.9.2031 0:0:0 - EUR	56.906	3.401.329	3.548.257	1,17%	0,25%
MKMINF20GJ23 - DO2016/22-0931DK 29.9.2031 0:0:0 - EUR	65.047	3.884.636	4.052.639	0,85%	0,29%
MKMINF20GJ80 - DO2016/28-1231DK 1.12.2031 0:0:0 - EUR	58.227	3.451.091	3.601.506	0,77%	0,25%
MKMINF20GJ98 - DO2016/29-1231DK 22.12.2031 0:0:0 - EUR	129.460	7.653.664	7.988.063	0,91%	0,56%
MKMINF20GK04 - DO2017/02-0132DK 12.1.2032 0:0:0 - EUR	48.459	2.986.617	3.105.310	0,43%	0,22%
MKMINF20GK46 - DO2017/05-0132DK 26.1.2032 0:0:0 - EUR	24.545	1.510.503	1.566.223	0,26%	0,11%
MKMINF20GK53 - DO2017/06-0232DK 16.2.2032 0:0:0 - EUR	23.883	1.466.455	1.520.740	0,21%	0,11%
MKMINF20GK79 - DO2017/08-0332DK 9.3.2032 0:0:0 - EUR	32.523	1.992.481	2.066.395	0,34%	0,15%
MKMINF20GK95 - DO2017/10-0332DK 23.3.2032 0:0:0 - EUR	32.456	1.985.404	2.059.169	0,44%	0,15%
MKMINF20GL11 - DO2017/12-0432DK 6.4.2032 0:0:0 - EUR	113.459	6.930.998	7.188.240	3,08%	0,51%
MKMINF20GL52 - DO2017/16-0632DK 8.6.2032 0:0:0 - EUR	205.041	12.441.151	12.907.163	4,22%	0,91%
MKMINF20GL60 - DO2017/17-0632DK 22.6.2032 0:0:0 - EUR	198.557	12.029.783	12.481.187	3,55%	0,88%
MKMINF20GL78 - DO2017/18-0632DK 29.6.2032 0:0:0 - EUR	127.888	7.742.454	8.033.202	0,88%	0,57%
MKMINF20GL86 - DO2017/19-0732DK 6.7.2032 0:0:0 - EUR	48.628	2.941.800	3.052.357	0,65%	0,22%
MKMINF20GL94 - DO2017/20-0732DK 20.7.2032 0:0:0 - EUR	48.741	2.944.616	3.055.116	2,59%	0,22%
MKMINF20GN01 - DO2017/30-1032DK 5.10.2032 0:0:0 - EUR	178.935	10.721.013	11.127.832	0,98%	0,78%
MKMINF20GN50 - DO2017/35-1132DK 2.11.2032 0:0:0 - EUR	40.664	2.429.217	2.521.673	0,47%	0,18%
MKMINF20GN68 - DO2017/36-1132DK 23.11.2032 0:0:0 - EUR	48.788	2.908.016	3.018.990	0,37%	0,21%
MKMINF20GN76 - DO2017/37-1132DK 30.11.2032 0:0:0 - EUR	35.092	2.090.067	2.169.886	1,73%	0,15%
MKMINF20GN84 - DO2017/38-1232DK 7.12.2032 0:0:0 - EUR	64.833	3.858.614	4.006.087	1,32%	0,28%
MKMINF20GO26 - DO2018/03-0133DK 11.1.2033 0:0:0 - EUR	45.695	2.816.844	2.920.343	0,14%	0,21%
MKMINF20GP09 - DO2018/11-0448DK 26.4.2048 0:0:0 - EUR	76.430	4.643.148	4.866.043	0,39%	0,34%
MKMINF20GP41 - DO2018/15-0748DK 19.7.2048 0:0:0 - EUR	240.713	14.478.690	15.143.077	1,23%	1,07%
MKMINF20GP66 - DO2018/17-0833DK 9.8.2033 0:0:0 - EUR	108.150	6.552.701	6.744.632	1,90%	0,48%
MKMINF20GR23 - DO2018/23-1048DK 18.10.2048 0:0:0 - EUR	206.728	12.298.222	12.857.720	1,06%	0,91%
MKMINF20GS06 - DO2019/02-0149DK 31.1.2049 0:0:0 - EUR	303.260	18.645.651	19.428.401	2,07%	1,37%
MKMINF20GS48 - DO2019/06-0449DK 18.4.2049 0:0:0 - EUR	178.551	10.877.601	11.337.875	1,22%	0,80%
MKMINF20GS89 - DO2019/10-0749DK 18.7.2049 0:0:0 - EUR	140.192	8.448.148	8.809.235	0,96%	0,62%
MKMINF20GS97 - DO2019/11-0834DK 8.8.2034 0:0:0 - EUR	28.783	1.748.606	1.791.791	0,59%	0,13%

МКМINF20GT21 - DO2019/14-1049DK 31.10.2049 0:0:0 - EUR	120.826	7.201.416	7.498.646	0,83%	0,53%
МКМINF20GT54 - DO2020/01-0150DK 30.1.2050 0:0:0 - EUR	128.319	7.892.767	8.200.260	0,88%	0,58%
МКМINF20GT88 - DO2020/04-0450DK 30.4.2050 0:0:0 - EUR	64.834	3.947.787	4.102.966	0,43%	0,29%
МКМINF20GU10 - DO2020/07-0850DK 6.8.2050 0:0:0 - EUR	206.337	12.420.459	12.926.244	1,41%	0,91%
Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија					
Обврзници издадени или гарантирани од банки					
МКBLBA200011 - UNIPO 22.1.2024 0:0:0 - EUR	270.000	16.820.622	17.397.905	5,40%	1,23%
Обврзници издадени од акционерски друштва, освен банки					
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во Република Северна Македонија		617.741.895	636.058.473		44,86%
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки					
Обврзници и други хартии од вредност - издадени од странски единици на локална самоуправа					
Обврзници и други должнички хартии од вредност - издадени од странски компании и банки					
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во странство		0	0		0,00%
Вкупно инвестиции во обврзници		617.741.895	636.058.473		44,86%

(3) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4	5	6
Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија					
Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија					
Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од банки					
Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки					
Комерцијални записи издадени од акционерски друштва, освен банки					
Удели во отворени инвестициони фондови					
РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБ ПУБЛИКУМ ПАРИЧЕН - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ МК	585	75.938	76.995	0,00%	0,01%
РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - ГЕНЕРАЛИ КЕШ ДЕПОЗИТ - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ МК	467	57.603	57.980	0,00%	0,00%
Други ненаведени хартии од вредност					
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови во Република Северна Македонија		133.541	134.975		0,01%
Удели во отворени инвестициони фондови	73.934	245.411.895	276.006.385	0,23%	19,47%
DE0002635307 - ISHARES STOXX EUROPE 600 UCITS ETF (DE) - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	12.528	33.971.463	37.309.947	0,01%	2,63%
US33733E2037 - FIRST TRUST NYSE ARCA BIOTECHNOLOGY INDEX FUND - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	2.032	17.090.239	17.894.500	0,02%	1,26%
US37954Y3927 - GLOBAL X VIDEO GAMES& ESPORT - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	1.593	2.425.409	2.443.470	0,01%	0,17%
US37954Y4677 - GLOBAL X E-COMMERCE ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	3.755	6.232.254	5.604.545	0,06%	0,40%
US37954Y6243 - GLOBAL X AUTONOMOUS&ELEC-ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	2.630	3.914.302	4.365.868	0,01%	0,31%

US46138E6510 - INVESCO GLOBAL WATER ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	300	681.114	708.791	0,00%	0,05%
US4642865251 - ISHARES MSCI GLOBAL MIN VOL FACTOR - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	1.730	8.422.164	10.185.502	0,00%	0,72%
US4642866408 - ISHARES MSCI CHILE ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	1.020	1.672.299	1.280.596	0,01%	0,09%
US4642867158 - ISHARES MSCI TURKEY ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	4.690	6.150.957	4.738.126	0,03%	0,33%
US4642868222 - ISHARES MSCI MEXICO ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	638	1.485.703	1.755.332	0,00%	0,12%
US4642872422 - ISHARES IBOXX INVESTMENT GRADE CORPORATE BOND ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	1.883	13.079.344	13.568.125	0,00%	0,96%
US4642872919 - ISHARES GLOBAL TECH. ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	4.780	12.403.228	16.735.335	0,01%	1,18%
US4642882249 - ISHARES GLOBAL CLEAN ENERGY - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	1.860	2.359.775	2.141.026	0,00%	0,15%
US46434G8226 - ISHARES MSCI JAPAN ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	5.398	18.320.255	19.653.342	0,00%	1,39%
US46435G3341 - ISHARES MSCI UNITED KINGDOM ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	7.140	10.747.733	12.865.859	0,01%	0,91%
US46435U1354 - ISHARES CYBERSECURITY & TECH - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	7.155	14.756.216	17.355.213	0,05%	1,22%
US8085248701 - SCHWAB U.S. TIPS ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	2.794	8.848.096	9.554.239	0,00%	0,67%
US81369Y8865 - UTILITIES SELECT SECTOR SPDR - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	2.537	8.062.589	9.874.162	0,00%	0,70%
US92189F1066 - VANECK GOLD MINERS ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	3.870	7.006.362	6.739.939	0,00%	0,48%
US9220428661 - VANGUARD FTSE PACIFIC ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ	2.653	11.189.655	11.253.189	0,00%	0,79%
US9229083632 - VANGUARD S&P 500 ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	2.948	56.592.736	69.979.278	0,00%	4,94%

Трезорски записи издадени од странски влади				
Благајнички записи издадени од странски централни банки				
Комерцијални записи издадени од странски компании и банки				
Други ненаведени хартии од вредност				
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови издадени во странство		245.411.895	276.006.385	19,47%
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови		245.545.436	276.141.359	19,48%

(4) Пласмани и депозити

ОПИС	Трошок за набавка (во денари)	Вкупна вредност на денот на извештајот (во денари)	% од вредноста на пензискиот фонд
1	2	3	4
Краткорочни депозити	21.700.000	21.722.197	1,53%
Долгорочни депозити	140.400.000	141.259.952	9,96%
Останати пласмани			
Вкупно пласмани и депозити	162.100.000	162.982.149	11,49%

Образец бр. 7

СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ НА САВА ПЕНЗИЈА ПЛУС ПО ВИДОВИ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА
на ден 31.12.2021

ОПИС	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Акции	339.790.547	23,97%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	636.058.473	44,86%
Краткорочни хартии од вредност	0	0,00%
Акции и удели во инвестициони фондови	276.141.359	19,48%
Парични средства	2.449.878	0,17%
Пасмани и депозити	162.982.149	11,49%
Останати средства	434.829	0,03%
Вкупно средства	1.417.857.235	100,00%

ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ НА САВА ПЕНЗИЈА ПЛУС

за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководстве на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
1	2	3	4	5	6 (5-4)
	Обични акции издадени од странски компании и банки	11.177	34.904.214	45.078.856	10.174.641
15.11.2021	DE0005190003 - BMW GY	60	270.788	346.590	75.802
12.7.2021	DE0007164600 - SAP GY	1.055	6.978.646	8.122.287	1.143.640
25.2.2021	DE0008404005 - ALV GY	20	247.640	249.865	2.225
09.3.2021	DE0008404005 - ALV GY	30	371.460	397.695	26.236
06.4.2021	DE0008404005 - ALV GY	20	247.640	270.536	22.896
25.2.2021	FR0000120628 - CS FP	300	361.132	391.177	30.045
09.3.2021	FR0000120628 - CS FP	350	421.321	489.087	67.766
06.4.2021	FR0000120628 - CS FP	400	481.509	574.319	92.810
15.11.2021	FR0000120628 - CS FP	1.400	1.685.283	2.245.698	560.415
24.12.2021	FR0000120628 - CS FP	1.334	1.605.834	2.137.100	531.266
06.4.2021	FR0000131104 - BNP FP	200	531.864	644.755	112.891
02.6.2021	FR0000131104 - BNP FP	90	239.339	315.622	76.284
09.4.2021	NL0000235190 - AIR FP	165	913.916	1.041.018	127.102
09.4.2021	US02079K3059 - GOOGL UW	8	704.355	937.153	232.798
22.9.2021	US02079K3059 - GOOGL UW	7	616.311	1.027.267	410.957
07.12.2021	US0378331005 - AAPL UW	65	441.259	605.752	164.492
12.1.2021	US0605051046 - BAC UN	100	152.263	170.914	18.651
06.4.2021	US0605051046 - BAC UN	200	304.526	418.078	113.551
02.6.2021	US0605051046 - BAC UN	230	350.205	498.349	148.144
05.10.2021	US0605051046 - BAC UN	1.500	2.283.948	3.528.208	1.244.260
06.10.2021	US0605051046 - BAC UN	564	858.764	1.319.362	460.598
07.6.2021	US09062X1037 - BIIB UW	80	984.049	1.747.514	763.465
24.9.2021	US09857L1089 - BKNJ UW	10	1.118.876	1.316.583	197.707
27.9.2021	US09857L1089 - BKNJ UW	10	1.118.876	1.328.631	209.755

20.1.2021	US4581401001 - INTC UW	200	500.545	598.209	97.665
10.3.2021	US4581401001 - INTC UW	300	750.817	981.912	231.096
17.3.2021	US4581401001 - INTC UW	450	1.126.225	1.513.146	386.921
12.1.2021	US46625H1005 - JPM UN	90	574.506	642.961	68.455
25.2.2021	US46625H1005 - JPM UN	50	319.170	392.286	73.116
02.6.2021	US46625H1005 - JPM UN	60	383.004	504.224	121.220
18.10.2021	US5949181045 - MSFT UW	70	782.133	1.132.632	350.498
22.11.2021	US5949181045 - MSFT UW	32	357.547	609.061	251.514
06.4.2021	US6934751057 - PNC UN	40	299.402	371.764	72.361
12.7.2021	US6934751057 - PNC UN	379	2.836.838	3.740.221	903.383
28.4.2021	US9113121068 - UPS UN	245	2.072.608	2.466.159	393.551
12.1.2021	US9497461015 - WFC UN	300	454.830	520.327	65.497
25.2.2021	US9497461015 - WFC UN	763	1.156.785	1.482.394	325.608
	Обврзници издадени или гарантирани од домашни банки	0	0	828.150	828.150
22.1.2021	MKBLBA200011 - UNIPO	0	0	85.173	85.173
22.7.2021	MKBLBA200011 - UNIPO	0	0	742.977	742.977
	Удели во домашни отворени инвестициони фондови	80.976	9.997.855	10.000.000	2.145
15.6.2021	РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - КДКЕДЕ	80.976	9.997.855	10.000.000	2.145

	Удели во странски отворени инвестициони фондови	17.532	43.834.134	51.462.355	7.628.221
16.3.2021	DE0005933931 - DAXEX GT	665	4.795.999	5.089.831	293.832
25.3.2021	DE0005933931 - DAXEX GT	320	2.307.849	2.438.163	130.314
23.9.2021	DE0005933931 - DAXEX GT	500	3.606.014	4.102.718	496.703
14.10.2021	DE0005933931 - DAXEX GT	557	4.017.100	4.501.699	484.599
19.2.2021	US33734X8469 - CIBR UQ	1.680	3.745.464	3.902.606	157.142
22.9.2021	US4642865095 - EWC UP	1.275	2.030.965	2.454.405	423.440
29.9.2021	US4642865095 - EWC UP	1.250	1.991.142	2.410.347	419.205
05.10.2021	US4642865095 - EWC UP	700	1.115.040	1.372.863	257.824
07.10.2021	US4642865095 - EWC UP	600	955.748	1.195.229	239.481
22.9.2021	US4642867562 - EWD UP	830	1.659.473	2.024.381	364.908
13.10.2021	US4642867562 - EWD UP	1.400	2.799.111	3.438.477	639.366
02.7.2021	US4642872919 - IXN UP	145	2.191.191	2.559.022	367.831
02.6.2021	US4642877967 - IYE UP	1.000	1.016.762	1.494.579	477.817
17.8.2021	US4642877967 - IYE UP	770	782.907	1.049.067	266.160
18.10.2021	US46429B6065 - EPOL UP	3.680	3.516.149	4.647.639	1.131.490
25.3.2021	US46434G8226 - EWJ UP	835	2.833.904	3.005.942	172.038
24.9.2021	US81369Y8527 - XLC UP	425	1.433.554	1.835.316	401.762
07.10.2021	US81369Y8527 - XLC UP	450	1.517.880	1.972.272	454.391
05.11.2021	US81369Y8527 - XLC UP	450	1.517.880	1.967.800	449.919
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ				18.633.157

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција

ИЗВЕШТАЈ ЗА НЕРЕАЛИЗИРАНИТЕ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ ЗА САВА ПЕНЗИЈА ПЛУС
за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана Добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
	Обични акции издадени во Република Северна Македонија	172.759.744	196.342.712	0	23.582.968	0	0	0
	МКАЛКА101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	13.867.329	19.362.179	0	5.494.850	0	0	0
	МКВЛВА101011 - УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	18.834.400	21.054.295	0	2.219.895	0	0	0
	МКФЕРS101018 - ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	976.000	957.600	0	-18.400	0	0	0
	МКГРНТ101015 - ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	23.002.255	28.631.378	0	5.629.123	0	0	0
	МКМТСК101019 - МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	27.768.007	30.263.400	0	2.495.393	0	0	0
	МКМТУР101018 - МАКЕДОНИЈАТУРИСТ АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	18.447.275	21.053.850	0	2.606.575	0	0	0
	МКРРИV101019 - ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	28.655.549	31.589.460	0	2.933.911	0	0	0
	МКРЕРЛ101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ - ОБИЧНИ АКЦИИ	12.896.000	12.629.400	0	-266.600	0	0	0
	МКВИТА101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП - ОБИЧНИ АКЦИИ	11.710.635	10.704.150	0	-1.006.485	0	0	0
	МКVVTK101013 - ВВ - ТИКВЕШ АД - КАВАДАРЦИ - ОБИЧНИ АКЦИИ	16.602.294	20.097.000	0	3.494.706	0	0	0
	Приоритетни акции издадени во Република Северна Македонија							
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени во Република Северна Македонија							
	Обични акции издадени од странски компании и банки	109.458.632	137.783.778	0	28.325.146	0	0	0
	ВЕ0974293251 - ANHEUSER-BUSCH INBEV SA/NV - ОБИЧНИ АКЦИИ	1.593.280	1.484.349	0	-108.932	0	0	0

	CH0012005267 - NOVARTIS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	8.816.005	8.980.111	0	164.105	0	0	0
	CH0038863350 - NESTLE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	6.001.537	7.722.634	0	1.721.097	0	0	0
	DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	7.383.479	8.921.719	0	1.538.240	0	0	0
	DE0007236101 - SIEMENS AG - ОБИЧНИ АКЦИИ	7.232.506	9.145.752	0	1.913.247	0	0	0
	DE0008404005 - ALLIANZ SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	7.458.246	7.831.670	0	373.424	0	0	0
	FR0000120578 - SANOFI - ОБИЧНИ АКЦИИ	6.627.578	7.249.445	0	621.868	0	0	0
	FR0000121014 - LVMH MOET HENNESSY LOUIS VUITTON SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	3.404.102	4.838.706	0	1.434.603	0	0	0
	FR0000131104 - BNP PARIBAS SA - ОБИЧНИ АКЦИИ	2.034.380	2.864.981	0	830.601	0	0	0
	GB00B03MLX29 - ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS - ОБИЧНИ АКЦИИ	4.514.292	5.958.417	0	1.444.125	0	0	0
	NL0000235190 - AIRBUS SE - ОБИЧНИ АКЦИИ	3.463.968	4.265.436	0	801.469	0	0	0
	US02079K3059 - ALPHABET INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	4.930.486	8.821.260	0	3.890.773	0	0	0
	US0231351067 - AMAZON.COM INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	7.569.603	8.339.803	0	770.200	0	0	0
	US0378331005 - APPLE INC. - ОБИЧНИ АКЦИИ	6.910.801	9.828.912	0	2.918.111	0	0	0
	US1667641005 - CHEVRON CORP - ОБИЧНИ АКЦИИ	2.770.268	4.166.624	0	1.396.356	0	0	0
	US4385161066 - HONEYWELL INTERNATIONAL INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	2.810.168	2.981.604	0	171.436	0	0	0
	US4581401001 - INTEL CORPORATION - ОБИЧНИ АКЦИИ	8.224.755	8.820.757	0	596.003	0	0	0
	US46625H1005 - JP MORGAN CHASE & CO. - ОБИЧНИ АКЦИИ	3.332.135	4.494.451	0	1.162.317	0	0	0
	US5184391044 - THE ESTEE LAUDER COMPANIES INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	6.284.903	9.460.680	0	3.175.777	0	0	0
	US5949181045 - MICROSOFT CORP. - ОБИЧНИ АКЦИИ	5.676.054	9.289.760	0	3.613.706	0	0	0
	US92343V1044 - VERIZON COMMUNICATIONS INC - ОБИЧНИ АКЦИИ	2.420.086	2.316.707	0	-103.379	0	0	0
	Приоритетни акции издадени од странски компании и банки	3.168.224	5.664.057	0	2.495.833	0	0	0
	US02079K1079 - ALPHABET INC - ПРИОРИТЕТНИ АКЦИИ	3.168.224	5.664.057	0	2.495.833	0	0	0

Акции во затворени инвестициони фондови издадени од странски компании и банки								
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија	600.921.273	618.660.568	-401.836	0	-393.504	18.534.636	0	
MKMINF20GS71 - DO2019/09-0534 16.5.2034 0:0:0 - MKD	27.671.164	28.566.102	0	0	0	894.938	0	
MKMINF20GT05 - DO2019/12-0934 19.9.2034 0:0:0 - MKD	24.562.282	25.340.783	708	0	0	777.793	0	
MKMINF20GT39 - DO2019/15-1134 7.11.2034 0:0:0 - MKD	36.654.828	37.782.244	474	0	0	1.126.942	0	
MKMINF20GT62 - DO2020/02-0235 13.2.2035 0:0:0 - MKD	12.515.051	12.903.244	20.631	0	0	367.562	0	
MKMINF20GU02 - DO2020/06-0635 18.6.2035 0:0:0 - MKD	14.853.076	15.304.394	0	0	0	451.318	0	
MKMINF20GU44 - DO2020/10-1035 29.10.2035 0:0:0 - MKD	34.283.724	35.157.711	0	0	0	873.987	0	
MKMINF20GV50 - DO2021/01-0136 14.1.2036 0:0:0 - MKD	12.026.014	12.291.308	0	0	0	265.294	0	
MKMINF20GW18 - DO2021/07-0436 15.4.2036 0:0:0 - MKD	22.745.455	23.108.504	0	0	0	363.049	0	
MKMINF20GW42 - DO2021/10-0636 17.6.2036 0:0:0 - MKD	42.043.603	42.574.161	0	0	0	530.558	0	
MKMINF20GW75 - DO2021/13-0836 5.8.2036 0:0:0 - MKD	13.003.510	13.131.781	-2.372	0	0	130.643	0	
MKMINF20GW83 - DO2021/14-0936 16.9.2036 0:0:0 - MKD	5.001.350	5.036.301	-985	0	0	35.937	0	
MKMINF20GW91 - DO2021/15-1036 14.10.2036 0:0:0 - MKD	15.039.559	15.083.304	0	0	0	43.745	0	
MKMINF200DB6 - RMDEN11 31.5.2022 0:0:0 - EUR	808.721	831.866	-14.510	0	-2.447	40.102	0	
MKMINF200DC4 - RMDEN12 31.5.2023 0:0:0 - EUR	1.360.982	1.389.872	-24.343	0	-2.801	56.034	0	
MKMINF200DD2 - RMDEN13 31.5.2024 0:0:0 - EUR	7.127.234	7.283.671	-86.896	0	-12.452	255.785	0	
MKMINF200DE0 - RMDEN14 31.5.2025 0:0:0 - EUR	12.104.829	12.387.658	-145.807	0	-19.084	447.720	0	
MKMINF200DF7 - RMDEN15 31.5.2026 0:0:0 - EUR	10.249.264	10.494.638	-84.394	0	-14.907	344.674	0	
MKMINF200DG5 - RMDEN16 31.5.2027 0:0:0 - EUR	26.187.686	26.872.099	-46.611	0	-36.722	767.746	0	
MKMINF200DH3 - RMDEN17 31.5.2028 0:0:0 - EUR	1.744.220	1.782.760	340	0	-2.257	40.457	0	
MKMINF200DI1 - RMDEN18 31.5.2029 0:0:0 - EUR	13.421.329	13.755.452	49.821	0	-18.199	302.500	0	
MKMINF200DJ9 - RMDEN19 31.5.2030 0:0:0 - EUR	7.826.073	7.898.724	-23.426	0	1.104	94.974	0	
MKMINF200DK7 - RMDEN20 31.5.2031 0:0:0 - EUR	12.533.150	12.526.729	-44.528	0	-6.685	44.792	0	
MKMINF20G929 - DO2014/10-0524DK 2.5.2024 0:0:0 - EUR	6.443.754	6.679.521	0	0	-7.417	243.184	0	
MKMINF20G994 - DO2014/17-0724DK 24.7.2024 0:0:0 - EUR	5.846.163	6.138.801	0	0	-7.352	299.990	0	
MKMINF20GD29 - DO2015/10-0330DK 12.3.2030 0:0:0 - EUR	3.970.912	4.126.298	0	0	-4.312	159.698	0	
MKMINF20GE69 - DO2015/24-0725DK 9.7.2025 0:0:0 - EUR	3.927.250	4.062.489	0	0	-4.369	139.608	0	
MKMINF20GE77 - DO2015/25-0730DK 9.7.2030 0:0:0 - EUR	3.917.019	4.072.281	0	0	-4.373	159.635	0	
MKMINF20GH82 - DO2016/08-0331DK 17.3.2031 0:0:0 - EUR	1.486.642	1.549.398	0	0	-1.614	64.371	0	

MKMINF20GI08 - DO2016/10-0331DK 31.3.2031 0:0:0 - EUR	1.484.162	1.546.924	0	0	-1.610	64.372	0
MKMINF20GI32 - DO2016/13-0631DK 9.6.2031 0:0:0 - EUR	9.811.589	10.229.983	0	0	-10.752	429.146	0
MKMINF20GI99 - DO2016/19-0831DK 18.8.2031 0:0:0 - EUR	2.928.731	3.054.298	0	0	-3.598	129.165	0
MKMINF20GJ15 - DO2016/21-0931DK 22.9.2031 0:0:0 - EUR	3.401.329	3.548.257	0	0	-3.733	150.661	0
MKMINF20GJ23 - DO2016/22-0931DK 29.9.2031 0:0:0 - EUR	3.884.636	4.052.639	0	0	-4.212	172.216	0
MKMINF20GJ80 - DO2016/28-1231DK 1.12.2031 0:0:0 - EUR	3.451.091	3.601.506	0	0	-3.747	154.162	0
MKMINF20GJ98 - DO2016/29-1231DK 22.12.2031 0:0:0 - EUR	7.653.664	7.988.063	0	0	-8.359	342.759	0
MKMINF20GK04 - DO2017/02-0132DK 12.1.2032 0:0:0 - EUR	2.986.617	3.105.310	0	0	-3.637	122.330	0
MKMINF20GK46 - DO2017/05-0132DK 26.1.2032 0:0:0 - EUR	1.510.503	1.566.223	0	0	-1.705	57.425	0
MKMINF20GK53 - DO2017/06-0232DK 16.2.2032 0:0:0 - EUR	1.466.455	1.520.740	0	0	-1.592	55.877	0
MKMINF20GK79 - DO2017/08-0332DK 9.3.2032 0:0:0 - EUR	1.992.481	2.066.395	0	0	-2.164	76.078	0
MKMINF20GK95 - DO2017/10-0332DK 23.3.2032 0:0:0 - EUR	1.985.404	2.059.169	0	0	-2.156	75.920	0
MKMINF20GL11 - DO2017/12-0432DK 6.4.2032 0:0:0 - EUR	6.930.998	7.188.240	0	0	-8.164	265.406	0
MKMINF20GL52 - DO2017/16-0632DK 8.6.2032 0:0:0 - EUR	12.441.151	12.907.163	0	0	-13.625	479.636	0
MKMINF20GL60 - DO2017/17-0632DK 22.6.2032 0:0:0 - EUR	12.029.783	12.481.187	0	0	-13.067	464.471	0
MKMINF20GL78 - DO2017/18-0632DK 29.6.2032 0:0:0 - EUR	7.742.454	8.033.202	0	0	-8.411	299.159	0
MKMINF20GL86 - DO2017/19-0732DK 6.7.2032 0:0:0 - EUR	2.941.800	3.052.357	0	0	-3.195	113.752	0
MKMINF20GL94 - DO2017/20-0732DK 20.7.2032 0:0:0 - EUR	2.944.616	3.055.116	0	0	-3.518	114.018	0
MKMINF20GN01 - DO2017/30-1032DK 5.10.2032 0:0:0 - EUR	10.721.013	11.127.832	0	0	-11.750	418.570	0
MKMINF20GN50 - DO2017/35-1132DK 2.11.2032 0:0:0 - EUR	2.429.217	2.521.673	0	0	-2.668	95.124	0
MKMINF20GN68 - DO2017/36-1132DK 23.11.2032 0:0:0 - EUR	2.908.016	3.018.990	0	0	-3.155	114.129	0
MKMINF20GN76 - DO2017/37-1132DK 30.11.2032 0:0:0 - EUR	2.090.067	2.169.886	0	0	-2.269	82.088	0
MKMINF20GN84 - DO2017/38-1232DK 7.12.2032 0:0:0 - EUR	3.858.614	4.006.087	0	0	-4.189	151.662	0
MKMINF20GO26 - DO2018/03-0133DK 11.1.2033 0:0:0 - EUR	2.816.844	2.920.343	0	0	-3.393	106.893	0
MKMINF20GP09 - DO2018/11-0448DK 26.4.2048 0:0:0 - EUR	4.643.148	4.866.043	0	0	-5.369	228.264	0
MKMINF20GP41 - DO2018/15-0748DK 19.7.2048 0:0:0 - EUR	14.478.690	15.143.077	0	0	-17.461	681.848	0
MKMINF20GP66 - DO2018/17-0833DK 9.8.2033 0:0:0 - EUR	6.552.701	6.744.632	0	0	-7.773	199.703	0
MKMINF20GR23 - DO2018/23-1048DK 18.10.2048 0:0:0 - EUR	12.298.222	12.857.720	0	0	-13.348	572.846	0
MKMINF20GS06 - DO2019/02-0149DK 31.1.2049 0:0:0 - EUR	18.645.651	19.428.401	0	0	-20.246	802.997	0
MKMINF20GS48 - DO2019/06-0449DK 18.4.2049 0:0:0 - EUR	10.877.601	11.337.875	0	0	-12.500	472.774	0
MKMINF20GS89 - DO2019/10-0749DK 18.7.2049 0:0:0 - EUR	8.448.148	8.809.235	0	0	-10.120	371.208	0
MKMINF20GS97 - DO2019/11-0834DK 8.8.2034 0:0:0 - EUR	1.748.606	1.791.791	60	0	-2.048	45.173	0
MKMINF20GT21 - DO2019/14-1049DK 31.10.2049 0:0:0 - EUR	7.201.416	7.498.646	0	0	-7.817	305.047	0
MKMINF20GT54 - DO2020/01-0150DK 30.1.2050 0:0:0 - EUR	7.892.767	8.200.260	0	0	-8.570	316.064	0
MKMINF20GT88 - DO2020/04-0450DK 30.4.2050 0:0:0 - EUR	3.947.787	4.102.966	0	0	-4.520	159.699	0
MKMINF20GU10 - DO2020/07-0850DK 6.8.2050 0:0:0 - EUR	12.420.459	12.926.244	0	0	-15.174	520.959	0
Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија							
Обврзници издадени или гарантирани од домашни банки	16.820.622	17.397.905	0	577.283	0	0	0
MKBLBA200011 - UNIPO 22.1.2024 0:0:0 - EUR	16.820.622	17.397.905	0	577.283	0	0	0

Обврзници издадени од домашни акционерски друштва, освен банки								
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки								
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени од странски единици на локална самоуправа								
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени од странски компании и банки								
Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија								
Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија								
Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од домашни банки								
Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од домашни банки								
Комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва, освен банки								
Удели во домашни отворени инвестициони фондови	133.541	134.975	0	1.434	0	0	0	
РОИФ1108032011КБПУПА443532 - КБ ПУБЛИКУМ ПАРИЧЕН - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ МК	75.938	76.995	0	1.057	0	0	0	
РОИФ1212072012КДКЕДЕ6364578 - ГЕНЕРАЛИ КЕШ ДЕПОЗИТ - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ МК	57.603	57.980	0	377	0	0	0	
Други ненаведени домашни хартии од вредност								
Трезорски записи издадени од странски влади								
Благајнички записи издадени странски централни банки								
Комерцијални записи издадени од странски компании и банки								

	Удели во странски отворени инвестициони фондови	245.411.895	276.006.385	0	30.594.490	0	0	0
	DE0002635307 - ISHARES STOXX EUROPE 600 UCITS ETF (DE) - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	33.971.463	37.309.947	0	3.338.484	0	0	0
	US33733E2037 - FIRST TRUST NYSE ARCA BIOTECHNOLOGY INDEX FUND - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	17.090.239	17.894.500	0	804.261	0	0	0
	US37954Y3927 - GLOBAL X VIDEO GAMES& ESPORT - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	2.425.409	2.443.470	0	18.060	0	0	0
	US37954Y4677 - GLOBAL X E-COMMERCE ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	6.232.254	5.604.545	0	-627.709	0	0	0
	US37954Y6243 - GLOBAL X AUTONOMOUS&ELEC-ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	3.914.302	4.365.868	0	451.566	0	0	0
	US46138E6510 - INVESCO GLOBAL WATER ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	681.114	708.791	0	27.677	0	0	0
	US4642865251 - ISHARES MSCI GLOBAL MIN VOL FACTOR - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	8.422.164	10.185.502	0	1.763.338	0	0	0
	US4642866408 - ISHARES MSCI CHILE ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	1.672.299	1.280.596	0	-391.703	0	0	0
	US4642867158 - ISHARES MSCI TURKEY ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	6.150.957	4.738.126	0	-1.412.831	0	0	0
	US4642868222 - ISHARES MSCI MEXICO ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	1.485.703	1.755.332	0	269.629	0	0	0
	US4642872422 - ISHARES IBOXX INVESTMENT GRADE CORPORATE BOND ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	13.079.344	13.568.125	0	488.781	0	0	0
	US4642872919 - ISHARES GLOBAL TECH. ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	12.403.228	16.735.335	0	4.332.107	0	0	0
	US4642882249 - ISHARES GLOBAL CLEAN ENERGY - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	2.359.775	2.141.026	0	-218.749	0	0	0

US46434G8226 - ISHARES MSCI JAPAN ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	18.320.255	19.653.342	0	1.333.087	0	0	0
US46435G3341 - ISHARES MSCI UNITED KINGDOM ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	10.747.733	12.865.859	0	2.118.126	0	0	0
US46435U1354 - ISHARES CYBERSECURITY & TECH - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	14.756.216	17.355.213	0	2.598.997	0	0	0
US8085248701 - SCHWAB U.S. TIPS ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	8.848.096	9.554.239	0	706.143	0	0	0
US81369Y8865 - UTILITIES SELECT SECTOR SPDR - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	8.062.589	9.874.162	0	1.811.573	0	0	0
US92189F1066 - VANECK GOLD MINERS ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	7.006.362	6.739.939	0	-266.422	0	0	0
US9220428661 - VANGUARD FTSE PACIFIC ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	11.189.655	11.253.189	0	63.534	0	0	0
US9229083632 - VANGUARD S&P 500 ETF - УДЕЛИ ВО ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	56.592.736	69.979.278	0	13.386.542	0	0	0
Други ненаведени хартии од вредност издадени од странски влади и компании							
ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	1.148.673.931	1.251.990.379	-401.836	85.577.153	-393.504	18.534.636	0

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква вкупно неререализираните добивки (загуби) од вложување во хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.

* Во позицијата амортизација на дисконт е додадена пресметаната купонска камата на обврзниците со фиксен датум на доспевање.

Приходите/расходите за инструментите кои не се прикажани во Извештајот за неререализирани добивки и загуби заради нивното доспевање или продажба во извештајниот период изнесуваат:

Датум на последна проценка	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ							
MKMINF200DA8 - RMDEN10 31.05.2021 - EUR			-2.146	0	-1.393	11.938	0